

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 421 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 24-07-2026
Αρ. πρωτ.: 197669

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 6739/708/6-7-2026 Ερώτηση ΑΚΕ

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση ΑΚΕ που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Ν. Παπαδόπουλος** και ειδικότερα όσον αφορά τα επιμέρους ερωτήματα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με τα στοιχεία που ήταν διαθέσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης της απάντησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έως τις 2 Ιουλίου 2026 δεν είχε υποβληθεί από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές επίσημο αίτημα για την ενεργοποίηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Αντιγόνων και τη διάθεση εμβολίων κατά του αφθώδους πυρετού.

Διευκρινίζεται ότι η ενεργοποίηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Αντιγόνων δεν αποτελεί αυτοματοποιημένη διαδικασία που έπεται της κοινοποίησης εμφάνισης νόσου κατηγορίας Α. Αντιθέτως, προϋποθέτει προηγούμενη απόφαση για την εφαρμογή συγκεκριμένης στρατηγικής επείγοντος εμβολιασμού, την κατάρτιση σχεδίου εμβολιασμού και την αξιολόγησή του σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η αντιμετώπιση της επιζωotίας του αφθώδους πυρετού στη νήσο Λέσβο βασίστηκε στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας (σχετικά 1 και 2), η οποία αποσκοπεί στην εκρίζωση της νόσου, μέσω της εφαρμογής των ακόλουθων μέτρων:

- Άμεση θανάτωση των ζώων των προσβεβλημένων εκμεταλλεύσεων.
- Ορθή διαχείριση των νεκρών ζώων και των δυνητικά μολυσμένων υλικών.
- Καθαρισμός και απολύμανση των εγκαταστάσεων.
- Επιδημιολογική διερεύνηση και ιχνηλάτηση των εστιών.
- Επιβολή περιορισμών στις μετακινήσεις ζώων και προϊόντων.
- Οριοθέτηση ζωνών προστασίας, επιτήρησης και περαιτέρω απαγορευμένων ζωνών.
- Ενίσχυση της κλινικής και εργαστηριακής επιτήρησης.

Ο επείγων εμβολιασμός δεν αποτέλεσε την αρχική στρατηγική αντιμετώπισης της επιζωotίας στην Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, καθώς εκτιμήθηκε ότι η νόσος μπορούσε να εκριζωθεί αποτελεσματικά με την εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων ελέγχου, χωρίς την ανάγκη εμβολιασμού. Η επιλογή αυτή επέτρεπε επίσης την αποφυγή των πρόσθετων περιορισμών και της μακρύτερης διαδικασίας για την ανάκτηση του καθεστώτος απαλλαγής από τη νόσο που συνδέονται με την εφαρμογή επείγοντος εμβολιασμού.

Κατά την αρχική φάση της επιζωotίας αξιολογήθηκαν, μεταξύ άλλων:

- α) η γεωγραφική απομόνωση της νόσου στη νήσο Λέσβο,
- β) η δυνατότητα περιορισμού της με την εφαρμογή αυστηρών υγειονομικών μέτρων,
- γ) η εξέλιξη του αριθμού και της γεωγραφικής διασποράς των εστιών,

δ) η δυνατότητα ταχείας θανάτωσης των ζώων και ασφαλούς υγειονομικής ταφής ή άλλης εγκεκριμένης μεθόδου διάθεσης των νεκρών ζώων,
ε) η διαθεσιμότητα ανθρώπινου δυναμικού για την εφαρμογή και επιτήρηση ενός μαζικού προγράμματος επείγοντος εμβολιασμού, και
στ) οι συνέπειες του εμβολιασμού για την επιτήρηση της νόσου, την ανάκτηση του καθεστώτος απαλλαγής από αυτήν και το εμπόριο ζώντων ζώων και προϊόντων ζωικής προέλευσης.

Η μη υποβολή σχετικού αιτήματος κατά την αρχική φάση της επιζωotίας δεν ισοδυναμεί με απόρριψη του επείγοντος εμβολιασμού ως εργαλείου ελέγχου της νόσου. Αντιθέτως, αντανakλά την επιλογή εφαρμογής της στρατηγικής εκρίζωσης, όπως αυτή αξιολογήθηκε ως η πλέον ενδεδειγμένη για τις συγκεκριμένες επιδημιολογικές συνθήκες και το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Η περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας διαφοροποιείται από εκείνη της Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου, καθώς οι επιδημιολογικές συνθήκες και η εκτίμηση κινδύνου δεν ήταν ίδιες. Ειδικότερα, η συνεχής πιθανότητα επανεισαγωγής της νόσου από τις μη ελεγχόμενες περιοχές της νήσου καθιστά δυσχερέστερη την επίτευξη της εκρίζωσης αποκλειστικά με τη λήψη υγειονομικών μέτρων, γεγονός που συνεκτιμήθηκε κατά την επιλογή της στρατηγικής αντιμετώπισης.

Το ενδεχόμενο εφαρμογής επείγοντος εμβολιασμού εξετάστηκε από τις αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής στο πλαίσιο της αξιολόγησης των διαθέσιμων μέτρων ελέγχου της επιζωotίας. Ωστόσο, η εξέλιξη της επιζωotίας κατέδειξε ότι η στρατηγική της εκρίζωσης αποτελούσε την πλέον ενδεδειγμένη επιλογή, δεδομένου ότι ο εμβολιασμός δεν αίρει την υποχρέωση θανάτωσης των μολυσμένων ζώων ούτε υποκαθιστά τα λοιπά μέτρα ελέγχου που προβλέπονται από την ενωσιακή νομοθεσία.

Επιπλέον, η εφαρμογή επείγοντος εμβολιασμού θα είχε ως συνέπεια την απώλεια του καθεστώτος «FMD free without vaccination», με σημαντικές επιπτώσεις στο εμπόριο και ιδίως στις εξαγωγές ζώντων ζώων και προϊόντων ζωικής προέλευσης, συμπεριλαμβανομένων των γαλακτοκομικών προϊόντων. Η ανάκτηση του εν λόγω καθεστώτος προϋποθέτει την πλήρωση των προβλεπόμενων από τα διεθνή πρότυπα και την ενωσιακή νομοθεσία όρων, συμπεριλαμβανομένης της παρέλευσης του απαιτούμενου χρονικού διαστήματος και της τεκμηρίωσης της απουσίας ενεργού κυκλοφορίας του ιού μέσω κατάλληλων κλινικών και ορολογικών επιτηρήσεων.

Τέλος, η προστασία που παρέχεται από τα εμβόλια κατά του αφθώδους πυρετού είναι περιορισμένης διάρκειας και, για τη διατήρησή της, απαιτείται η διενέργεια επαναληπτικών εμβολιασμών σύμφωνα με τις προδιαγραφές του χρησιμοποιούμενου εμβολίου και τις επιδημιολογικές συνθήκες.

Έχει καταρτιστεί σχέδιο επείγοντος εμβολιασμού από το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων.

Μέχρι στιγμής έχουν θανατωθεί 70.220 ζώα. Το ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλεται στους κτηνοτρόφους για τα θανατωθέντα ζώα υπολογίζεται από την αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, με βάση την ηλικιακή κατηγορία των ζώων κατά τη θανάτωση και τα ποσά αποζημίωσης που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ). Το συνολικό ύψος της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί στο παρόν στάδιο. Μετά την ολοκλήρωση του οικονομικού έτους, η Ελλάδα θα υποβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τις επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για την αντιμετώπιση του αφθώδους πυρετού. Κατόπιν αξιολόγησης των στοιχείων αυτών, θα υπογραφεί η σχετική Συμφωνία Επιχορήγησης (Grant Agreement) με την οποία θα καθοριστούν το ποσό των επιλέξιμων δαπανών, το ποσοστό συγχρηματοδότησης

(funding rate) και η τελική ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή. Ως εκ τούτου, στο παρόν στάδιο δεν είναι δυνατή η εκτίμηση του ποσού που θα καλυφθεί από ευρωπαϊκούς πόρους.

Η Κυβέρνηση αξιοποιεί και θα συνεχίσει να αξιοποιεί κάθε διαθέσιμο και εφαρμοστέο χρηματοδοτικό και επιχειρησιακό εργαλείο για:

- την αντιμετώπιση και εκρίζωση της νόσου,
- την αποζημίωση των κτηνοτρόφων για το ζωικό κεφάλαιο που θανατώθηκε,
- τη χρηματοδότηση των επιλέξιμων κτηνιατρικών δαπανών,
- τη στήριξη των εκμεταλλεύσεων που επλήγησαν από τους επιβληθέντες περιορισμούς,
- την αποκατάσταση του ζωικού κεφαλαίου και της παραγωγικής δραστηριότητας, και
- την ενίσχυση των κτηνιατρικών υπηρεσιών και των μηχανισμών επιτήρησης.

Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται ή αξιοποιούνται, κατά περίπτωση, οι δυνατότητες χρηματοδότησης των κτηνιατρικών μέτρων έκτακτης ανάγκης, τα διαθέσιμα μέτρα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, οι έκτακτες παρεμβάσεις στήριξης της αγοράς, καθώς και κάθε άλλο διαθέσιμο ενωσιακό χρηματοδοτικό μέσο.

Μέχρι σήμερα έχουν καταβληθεί αποζημιώσεις ύψους 726.038 ευρώ, ενώ προβλέπεται η καταβολή πρόσθετων ποσών το προσεχές διάστημα, σύμφωνα με την πρόοδο των σχετικών διαδικασιών.

Παράλληλα, για την ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας των τοπικών κτηνιατρικών υπηρεσιών έχουν διατεθεί στρατιωτικοί κτηνίατροι, κτηνίατροι του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και προσωπικό του ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ.

Η επικοινωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πραγματοποιείται στο πλαίσιο των τακτικών συνεδριάσεων της Μόνιμης Επιτροπής Φυτών, Ζώων, Τροφίμων και Ζωοτροφών (Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed – SCoPAFF), κατά τις οποίες εξετάζεται αναλυτικά η εξέλιξη της επιζωοτίας και παρέχονται κατευθύνσεις σχετικά με την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας και των μέτρων αντιμετώπισής της.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΒΒΑΔΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή κ. Ν. Παπαδόπουλο

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού